

nIlarudropaniShat with commentary

——
ನೀಲರುದ್ರೋಪನಿಷತ್ ದೀಪಿಕಾಸಮೇತಾ

——
Document Information

Text title : nIlarudropaniShat with commentary

File name : nIlarudropaniShat.itx

Category : upanishhat, stotra, shiva

Location : doc_upanishhat

Author : nArAyaNavirachitadIpika

Transliterated by : Sunder Hattangadi

Proofread by : Sunder Hattangadi

Source : Unpublished Upanishads, Adyar Library Atharva Veda - Shaiva upanishad

Latest update : August 22, 2015

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

August 30, 2023

sanskritdocuments.org

ನೀಲರುದ್ರೋಪನಿಷತ್ ದೀಪಿಕಾಸಮೇತಾ

ಓಂ ತತ್ರದ್ಭ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ .

ನಾರಾಯಣವಿರಚಿತದೀಪಿಕಾಸಮೇತಾ .

ನೀಲರುದ್ರೋಪನಿಪದಿ ಷೋಡಶ್ಯಾಂ ಖಂಡಕತ್ರಯಂ ..

ಶ್ರುತಿರೂಪೇಣ ತಂ ದೇವಂ ಸ್ತೌತ್ಯಪಶ್ಯಮಿತಿ ಕ್ರಮಾತ್ .. 1..

ಅಸ್ವರ್ಶಯೋಗಮುಕ್ತ್ವಾ ತತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಪ್ರವರ್ತಕಂ ಪರಮಗುರುಂ

ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಂ ನೀಲರುದ್ರಂ ಸ್ತೌತಿ-

ಓಂ ಅಪಶ್ಯಂ ತ್ವಾಽವರೋಹಂತಂ ದಿವಿತಃ ಪೃಥಿವೀಮವಃ ..

ಅಪಶ್ಯಮಸ್ಯಂತಂ ರುದ್ರಂ ನೀಲಗ್ರೀವಂ ಶಿಖಂಡಿನಂ ..

ದಿವ ಉಗ್ರೋವಾರುಕ್ಷತ್ರತ್ಯಷ್ಟಾದ್ಭೂಮ್ಯಾಮಧಿ ..

ಅಪಶ್ಯಮಿತಿ . ದಿವಿತೋ ದಿವಃ . ಪೃಥಿವೀಂ ಭೂಮಿಮವೋಽವಸ್ತಾದವರೋಹಂತಂ

ತ್ವಾಮಹಮಪಶ್ಯಮಿತಿ ಮಂತ್ರದ್ರಷ್ಟ್ವರ್ವಚಃ .

ಅಸ್ಯಂತಂ . ಅಸು ಕ್ಷೇಪಣೇ . ಕ್ಷಿಪಂತಂ ದುಷ್ಟಾನ್ .

ಅನೇನಾವತಾರಪ್ರಯೋಜನಮುಕ್ತಂ . ಅಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಪುತ್ರಃ ಸನಕಾದಿಷು

ಸೃಷ್ಟಿಮಕುರ್ವತ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಕ್ರೋಧಾದುತ್ಪನ್ನಃ ಕುಮಾರೋ ರುರೋದ

ತೇನಾಽಽಶ್ವಾಸ್ಯ ರುದ್ರ ಇತಿ ನಾಮ ದತ್ತಂ ತತ ಏಕಾದಶ ಸ್ಥಾನಾ-

ನ್ಯೇಕಾದಶ ನಾಮಾನ್ಯೇಕಾದಶ ಪತ್ನೀಶ್ಚ ದದೌ ತತ್ಸೃಷ್ಟಾನಾಂ

ರುದ್ರಾಣಾಮಸಂಖ್ಯಾತತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತಂ ಭಯಾತ್ತಪಸೇ ನ್ಯಯೋಜಯತ್ಸ ಭುವಿ

ತಪಶ್ಚಚಾರೇತೀತಿಹಾಸಃ .

ಶಿಖಂಡಿನಂ ಶಿಖಂಡೋ ಬರ್ಹಚೂಡಯೋಃ ಇತಿ ವಿಶ್ವಃ .

ತಯೋರನ್ಯತರದಸ್ಯಾಸ್ತೀತಿ ಶಿಖಂಡೀ ತಂ ದಿವಃ ಸಕಾಶಾದುಗ್ರೋ

ರುದ್ರೋವಾರುಕ್ಷದವತೀರ್ಣವಾನ್ . ಪ್ರತ್ಯಷ್ಟಾತ್ .

ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಂ ಸ್ಥಿತಿಂ ಕೃತವಾನ್ . ಭೂಮ್ಯಾಮಧಿ .

ಅಧಿರೀಶ್ವರ ಇತ್ಯಧಿಃ ಕರ್ಮಪ್ರವಚನೀಯಃ .

ಯಸ್ಮಾದಧಿಕಂ ಯಸ್ಯ ಚೇಶ್ವರವಚನಮಿತಿ ಸಪ್ತಮೀ .

ಭೂಮೇರೀಶ್ವರ ಇತ್ಯರ್ಥಃ .

ಜನಾಸಃ ಪಶ್ಯತೇಮಂ ನೀಲಗ್ರೀವಂ ವಿಲೋಹಿತಂ ..

ಏಷ ಏತ್ಯವೀರಹಾ ರುದ್ರೋ ಜಲಾಸಭೇಷಜೀಃ ..
 ವಿ ತೇಽಕ್ಷೇಮಮನೀನಶದ್ವಾತೀಕಾರೋಽಪ್ಯೇತು ತೇ ..
 ಜನಾಸ . ಅಜ್ಜನೇರಸುಕ್ . ಸಂವೋಧನೇ ಚೇತಿ ಪ್ರಥಮಾ . ಏತ್ಯಾಗಚ್ಛತಿ .
 ನ ವೀರಹಾಽವೀರಹಾ ಸೌಮ್ಯಃ . ಯದ್ವಾಽವೀರಾಣಿ ಪಾಪಾನಿ ಹಂತ್ಯವೀರಹಾ .
 ಏತ್ಯಾಽಽಗತ್ಯ ವೀರಾಂದೈತ್ಯಾನ್ತಂತೀತಿ ವಾ . ಜಲ ಆಸಃ ಕ್ಷೇಪೋ ಯಾಸಾಂ ತಾ
 ಜಲಾಸಾಶ್ಚ ತಾ ಭೇಷಜ್ಯಶ್ಚ ತಾ ಏತೀತ್ಯನ್ವಯಃ .
 ಜಲಕ್ಷಿಪ್ತಾನಾಮೋಷಧೀನಾಮಮಂಗಲನಾಶಕತ್ವಂ ರುದ್ರಸನ್ನಿಧಾನಾದೇವ .
 ಯದ್ವಾ ಸಮುದ್ರಮಥನಾವಸರೇ ಸಮುದ್ರೇ ಕ್ಷಿಪ್ತಾನಾಮೋಷಧೀನಾಮುದ್ಭೂತಂ
 ವಿಷಂ ಪಾತುಮವತೀರ್ಣತ್ವಾದೇವಮುಕ್ತಂ . ತೇ ತವ ಲೋಕಸ್ಯಾಕ್ಷೇಮಂ
 ವ್ಯನೀನಶತ್ . ಅನೇನ ಕ್ಷೇಮಕಾರಿತ್ವಮುಕ್ತಂ . ಅಲಬ್ಧಲಾಭೋ
 ಯೋಗಸ್ತತ್ಕಾರಿತ್ವಮಪ್ಯಾಹ . ವಾತೀಕಾರ ಇತಿ .
 ವಾತಿಃ ಪ್ರಾಪ್ತಿಃ . ಅಪ್ರಾಪ್ತಂ ಪ್ರಾಪ್ತಂ ಕರೋತೀತಿ ವಾತೀಕಾರಃ ಸೋಽಪಿ ತೇ
 ತವಾಪೂರ್ವಲಾಭಕರೋಽಪ್ಯೇತ್ಯಾಗಚ್ಛತು .
 ಯೋಗಕ್ಷೇಮಕರೋಽಭಿಷೇಕಜಲೇ ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಭವತ್ತಿತ್ಯರ್ಥಃ .
 ಮಂತ್ರಲಿಂಗಾದಭಿಷೇಕೇ ವಿನಿಯೋಗಃ .
 ನಮಸ್ತೇ ಭವ ಭಾಮಾಯ ನಮಸ್ತೇ ಭವ ಮನ್ಯವೇ ..
 ನಮಸ್ತೇ ಅಸ್ತು ವಾಹುಭ್ಯಾಮುತೋತ ಇಷವೇ ನಮಃ ..
 ಭಾಮಃ ಕ್ರೋಧಃ . ಮನ್ಯುಸ್ತತ್ಪೂರ್ವಾವಸ್ಥಾ . ಉತಾಪಿ .
 ಉತೇಷವೇ ಬಾಣರೂಪಾಯ . ಅಸ್ತವೇ . ಅಸು ಕ್ಷೇಪಣೇ
 ತವೇನ್ವತ್ಯಯಸ್ತುಮರ್ಥೇ . ಅಸ್ತು ಕ್ಷೇಪ್ತುಮಿತ್ಯರ್ಥಃ .
 ಯಾಮಿಷುಂ ಗಿರಿಶಂತ ಹಸ್ತೇ ಬಿಭರ್ಷ್ಯಸ್ತವೇ ..
 ಶಿವಾಂ ಗಿರಿತ್ರ ತಾಂ ಕೃಣು ಮಾ ಹಿಂಸೀಃ ಪುರುಷಾನ್ಮಮ ..
 ಕಂ ಕ್ಷೇಪ್ತುಂ ಗಿರಿಶಂತಂ ಶ್ಯತಿ ಶ್ಯನ್ನೀರೇ
 ಶ್ಯನ್ನಿರಿಶ್ಯನ್ಸಂಬಂಧನಾಮಾನ್ಯೇ ಷಷ್ಠ್ಯಾ ಸಮಾಸಃ .
 ತಂ ಗಿರಿಶಂತಂ . ಛಾಂದಸೋ ಯಮಲೋಪಃ .
 ಯದ್ವಾ ಕಂಶಂಭಂಯಾ ವಭಯುಸ್ತಿತುತಯಸಃ . ಶಮಸ್ಯಾಸ್ತಿ ಶಂತೋ ??
 kaMshambhMyA
 ಗಿರಿಣಾ ಶಂತಃ ಸುಖೀ ಪರ್ವತೋತ್ಪನ್ನತ್ವಾದಿಷೋಃ .
 ಹೇ ಗಿರಿತ್ರ ಗಿರಿರಕ್ಷಕ ತಾಂ ಶಿವಾಂ ಕಲ್ಯಾಣೀಂ ಕುರು .
 ಶಿವೇನ ವಚಸಾ ತ್ವಾ ಗಿರಿಶಾಚ್ಛಾ ವದಾಮಸಿ .
 ಯಥಾ ನಃ ಸರ್ವಮಿಜ್ಜಗದಯಕ್ಷ್ಮಂ ಸುಮನಾ ಅಸತ್ ..
 ಯಾ ತ ಇಷುಃ ಶಿವತಮಾ ಶಿವಂ ಬಭೂವ ತೇ ಧನುಃ .

ಶಿವಾ ಶರವ್ಯಾ ಯಾ ತವ ತಯಾ ನೋ ಮೃಡ ಜೀವಸೇ ..
 ಅಚ್ಛಾ ವದಾಮಸಿ . ಅಚ್ಛ ನಿರ್ಮಲಂ ವದಾಮಃ .
 ಅಚ್ಛಶಬ್ದಸ್ಯ ನಿಪಾತಸ್ಯ ಚೇತಿ ದೀರ್ಘಃ .
 ಇದಂತೋ ಮಸಿ . ಇದನರ್ಥಕೋ ನಿಪಾತಃ . ಅಯುಕ್ತ್ಯಂ ನೀರೋಗಂ .
 ಸುಮನಾಃ ಸುಮನಸ್ಯಂ . ಅಸದ್ಭವೇತ್ .
 ಲಿಜರ್ಥೇ ಲೇಟ್ . ತಿಪ್ . ಇತಶ್ಚ ಲೋಪಃ ಪರಸ್ಮೈಪದೇಷು .
 ಲೇಟ್ನೋಽಡಾಟಾವಿತ್ಯಟ್ . ಶರವ್ಯಾ ಶರಸಂಧಾತ್ರೀ
 ಜ್ಯಾ ಶರೋ ದಧ್ಯಗ್ರಬಾಣಯೋಃ ಇತಿ ವಿಶ್ವಃ . ಶರಮರ್ಹತಿ ಯತ್ .
 ಅವ್ಯರಸ್ಯ ಚೇತ್ಯವಾದೇಶಃ . ಶರುಶಬ್ದಾದ್ವಾ ಸಿದ್ಧಂ .
 ಶರುರಾಯುಧಕೋಪಯೋಃ . ಉಗವಾದಿಭ್ಯೋ ಯತ್ . ಜೀವಸೇ ಜೀವಿತುಂ ಮೃಡ
 ಮೋದಯ .
 ಯದ್ವಾ ಹೇ ಮೃಡ ತಯಾ ತನ್ನಾ ನೋಽಸ್ಮಾಂಜೀವಸೇ ಜೀವಯಸಿ .
 ಯಾ ತೇ ರುದ್ರ ಶಿವಾ ತನೂರಘೋರಾ ಪಾಪಕಾಶಿನೀ .
 ತಯಾ ನಸ್ತನ್ನಾ ಶಂತಮಯಾ ಗಿರಿಶಂತಾಭಿಚಾಕಶತ್ ..
 ಅಸೌ ಯಸ್ತಾಮ್ರೋ ಅರುಣ ಉತ ಬಭ್ರುವಿಲೋಹಿತಃ .
 ಯೇ ಚೇಮೇ ಅಭಿತೋ ರುದ್ರಾ ದಿಕ್ಷು ಶ್ರಿತಾಃ ಸಹಸ್ರಶೋ ವೈಷಾಂ
 ಹೇಡ ಈಮಹೇ .. 1..
 ಶಂತಮಯಾ . ಅತಿಶಯೇನ ಶಂ ಶಂತಮಾ ತಯಾ . ಅಭಿಚಾಕಶತ್ .
 ಕಶೇರ್ಯಜ್ಞಜಂತಾಲ್ಲೇಟ್ತಿ- ಪಟ್ .
 ಅತಿಶಯೇನ ಪ್ರಕಾಶಯತ್ವಿತಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ .
 ಬಭ್ರೂಃ ಪಿಂಗಲೋ ವೈಷಾಂ ಹ ಈಡೇ ಸ್ತುತಯೇ . ಈಮಹೇ ಕಾಮಯಾಮಹೇ .
 ವಿಷ್ಣುಪಕ್ಷ ಆಭೀರಾಃ .. 1..
 ಅದೃಶ್ಯಂ ತ್ವಾವರೋಹಂತಂ ನೀಲಗ್ರೀವಂ ವಿಲೋಹಿತಂ ..
 ಉತ ತ್ವಾ ಗೋಪಾ ಅದೃಶನ್ನುತ ತ್ವೋದಹಾರ್ಯಃ ..
 ಉತೋ ತ್ವಾ ವಿಶ್ವಾ ಭೂತಾನಿ ತಸ್ಮೈ ದೃಷ್ಟಾಯ ತೇ ನಮಃ ..
 ಗೋಪಾ ಗೋಪಾಲಾ ಅದೃಶನ್ನಪಶ್ಯನ್ . ಉದಹಾರ್ಯಃ ಪಾನೀಯಹಾರಿಣ್ಯಃ .
 ವಿಶ್ವಾ ವಿಶ್ವಾನಿ ಭೂತಾನಿ . ಅದೃಶನ್ . ಯೋಗಿನಾಪ್ಯದೃಶ್ಯಂ ತ್ವಾಂ
 ಕೃಪಯಾಽವಿರ್ಭವಂತಮಾದಿತ್ಯವತ್ಪ್ರಕಾಶಮಾನಂ ಪಾಮರಾ ಅಪಿ ದದೃಶುರಿತ್ಯರ್ಥಃ
 .
 ನಮೋಽಸ್ಮು ನೀಲಶಿಖಂಡಾಯ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಾಯ ವಾಜಿನೇ ..
 ಅಥೋ ಯೇ ಅಸ್ಯ ಸತ್ತಾ ನಸ್ತೇಭ್ಯೋಽಹಮಕರಂ ನಮಃ ..

ವಾಜಿನೇಽನ್ನವತೇ ಬಾಣರೂಪಾಯ ವಾ . ಸೀದಂತಿ ಸತ್ತ್ವಾನೋ ಗಣಾಃ .
 ನಮಾಂಸಿ ತ ಆಯುಧಾಯಾನಾತತಾಯ ದೃಷ್ಟವೇ .
 ಉಭಾಭ್ಯಾಮಕರಂ ನಮೋ ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ತವ ಧನ್ವನೇ ..
 ಪ್ರಮುಂಚ ಧನ್ವನಸ್ತ್ವಮುಭಯೋ ರಾಜ್ಞೋರ್ಜ್ಯಾಂ .
 ಯಾಶ್ಚ ತೇ ಹಸ್ತ ಇಷವಃ ಪರಾ ತಾ ಭಗವೋ ವಪ ..
 ನಮಾಂಸಿ ನಮಸ್ಕಾರಾಃ . ನಾಽಽತತಾಯಾನಾತತಾಯ .
 ದೃಷ್ಟವೇ ಪ್ರಗಲ್ಭಾಯ . ಬಾಹುಭ್ಯಾಂ ಕೃತ್ವಾ ಧನ್ವನೇ
 ನಮೋಽಕರವಮಿತ್ಯರ್ಥಃ . ಉಭಯೋರರಿಪ್ರತ್ಯರಿಭೂತಯೋ
 ರಾಜ್ಞೋರ್ಧನ್ವನೋರ್ಜ್ಯಾಂ ಪರಿಪ್ರಮುಂಚಾನಾತತಾಂ ಕುರು .
 ರಾಜ್ಞೋರ್ವಿಗ್ರಹೇ ಲೋಕಾನಾಂ ಕ್ಲೇಶೋ ಭವತಿ ತತಸ್ತಂ ಶಮಯೇತಿ ಭಾವಃ .
 ಹೇ ಭಗವೋ ಯಾಸ್ತೇ ಹಲ ಇಷವೋ ಬಾಣಾಸ್ತಾಃ ಪರಾ ವಪ ಪರಾಜ್ಞುಖಾನ್ಮುಂಚ

ತ್ವಮಪಿ ಕೋಪಂ ಲೋಕೇಷು ಮಾ ಕೃಧಾ ಇತಿ ಭಾವಃ .
 ಇಂದ್ರರೂಪೇಣ ಜಗದ್ರಕ್ಷೇತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಯತೇ-
 ಅವತತ್ಯ ಧನುಸ್ತ್ವಂ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ ಶತೇಷುಧೇ .
 ನಿಶೀರ್ಯ ಶಲ್ಯಾನಾಂ ಮುಖಾ ಶಿವೋ ನಃ ಶಂಭುರಾಭರ ..
 ವಿಜ್ಯಂ ಧನುಃ ಶಿಖಂಡಿನೋ ವಿಶಲ್ಯೋ ಬಾಣವಾ಼ ಉತ .
 ಅನೇಶನ್ನಸ್ಯೇಷವಃ ಶಿವೋ ಅಸ್ಯ ನಿಷಂಗತಿಃ ..
 ಅವತತ್ಯೇತಿ . ಅಧಿಜ್ಯಂ ಕೃತ್ವಾ . ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷ ಶಕ್ರರೂಪ .
 ಶತಮಿಷುಧಯಸ್ತೂಣಾ ಯಜ್ಞರೂಪಾ ಯಸ್ಯ ತತ್ಸಂಭೋಧನಂ .
 ನಿಶೀರ್ಯ ತೀಕ್ಷ್ಣೀಕೃತ್ಯ ಮುಖಾ ಮುಖಾನಿ ನೋಽಸ್ಮಾಞ್ಞಿವಃ ಕಲ್ಯಾಣರೂಪಃ
 ಶಂಭುಃ ಸುಖಹೇತುಃ ಸನ್ನಾಭರ ಧಾರಯ ಪೋಷಯ .
 ಬಾಣವಾಂಸ್ತೂಣೇರೋ ವಿಶಲ್ಯೋಽಸ್ತು . ಶಲ್ಯರಹಿತೋ ಭವತು . ವೈರಿಷು ಹತೇಷು
 ತತ್ಪ್ರಯೋಜನಾಭಾವಾತ್ . ಅನೇಶನ್ನದೃಭ್ಯಾ ಅಭೂವನ್ .
 ನಶಿಮನ್ಯೋರಲಿಟ್ಟೀತ್ವಮಿತಿ ವಾರ್ತಿಕೇನ ಲುಜೌ ಪುಷಾದ್ಯಜ್ಞೇತ್ವಂ .
 ನಿಷಂಗತಿಃ . ನಿಷಂಗಃ .
 ಪರಿ ತೇ ಧನ್ವನೋ ಹೇತಿರಸ್ಮಾನ್ವ ಣಕ್ತು ವಿಶ್ವತಃ .
 ಅಥೋ ಯ ಇಷುಧಿಸ್ತವಾರೇ ಅಸ್ಮಿನ್ನಿಧೇಹಿ ತಂ ..
 ಯಾ ತೇ ಹೇತಿಮೀಡುಷ್ವಮ ಹಸ್ತೇ ಬಭೂವ ತೇ ಧನುಃ .
 ತಯಾ ತ್ವಂ ವಿಶ್ವತೋ ಅಸ್ಮಾನಯಕ್ಷ್ಮಯಾ ಪರಿಭುಜ ..
 ವಿಶ್ವತಃ ಸರ್ವತೋಽಸ್ಮಾನ್ವರಿವೃಣಕ್ತು ಪರಿವೃತ್ಯ ರಕ್ಷತು .

ಅರೇ ಸಂಬೋಧನೇ . ಅಥೋ ಪಶ್ಚಾದ್ರಕ್ಷಣಾನಂತರಂ
ಯಸ್ತವೇಷುಧಿರಸ್ಮಿನ್ನಿಷುಧೌ ತಾಂ ಹೇತಿಂ ಬಾಣಂ ನಿಧೇಹಿ ಸ್ಥಾಪಯ .
ಹೇ ಮೀಡುಷ್ಟಮ ಮೀಡವತ್ತಮೇತ್ಯರ್ಥಃ . ಸೇಚಕತಮ .
ಅಯಕ್ಷ್ಮಯಾ ಸಜ್ಜಯಾ ತಯಾ ಹೇತ್ಯಾ ಪರಿಭುಜ ಪರಿಪಾಲಯ .
ನಮೋಽಸ್ತು ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋ ಯೇ ಕೇ ಚ ಪೃಥಿವೀಮನು .
ಯೇ ಅಂತರಿಕ್ಷೇ ಯೇ ದಿವಿ ತೇಭ್ಯಃ ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ..
ಯೇ ಚಾಮೀ ರೋಚನೇ ದಿವಿ ಯೇ ಚ ಸೂರ್ಯಸ್ಯ ರಶ್ಮಿಷು .
ಯೇಷಾಮಪ್ಪು ಸದಸ್ಯತಂ ತೇಭ್ಯಃ ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋ ನಮಃ ..
ಯಾ ಇಷವೋ ಯಾತುಧಾನಾನಾಂ ಯೇ ವಾ ವನಸ್ಪತೀನಾಂ .
ಯೇ ವಾಽವಟೇಷು ಶೇರತೇ ತೇಭ್ಯಃ ಸರ್ಪೇಭ್ಯೋ ನಮಃ .. 2..
ಸದಸ್ಯತಂ ಗೃಹಂ ಕೃತಂ . ಯಾತುಧಾನಾನಾಂ ರಕ್ಷಸಾಂ
ವನಸ್ಪತೀನಾಂ ಚೇಷವಃ ಸರ್ಪಾಸ್ತೇ ಹಿ ಜನಾಂದಶಂತಿ .
ಅವಟೇಷು ಗರ್ತೇಷು .. 2..

ಕೇದಾರಾಧೀಶಮಹಿಷಸ್ವರೂಪಂ ಸ್ತೌತಿ-

ಯಃ ಸ್ವಜನಾನೀಲಗ್ರೀವೋ ಯಃ ಸ್ವಜನಾ಼ ಹರಿರುತ .
ಕಲ್ಮಾಷಪುಚ್ಛಮೋಷಧೇ ಜಂಭಯಾಽಽಶ್ಚರುಂಧತಿ ..
ಯ ಇತಿ . ಯಃ ಶಿವಃ ಸ್ವಜನಾನ್ಭಕ್ತಾನ್ವೃತಿ ನೀಲಗ್ರೀವಃ .
ಯಶ್ಚ ಸ್ವಜನಾನ್ಭಕ್ತಾನ್ವೃತಿ ಹರಿಹರಿತವರ್ಣೋ ಭಕ್ತವತ್ಸಲೋ ನ ಭವತಿ .
ಮಹಿಷಸ್ಯ ಹಿ ತಾದೃಗ್ರೂಪಂ ಸಂಭವತಿ .
ಯದ್ವಾ ನೀಲಗ್ರೀವೋ ರುದ್ರೋ ಹರಿರ್ವಿಪ್ಪುಶ್ಚ ಭವತಿ .
ಅನೇನ ಹರಿಹರಯೋರೇಕರೂಪತೋಕ್ತಾ . ಹೇ ಓಷಧೇ . ಅರುಂಧತಿ
ರೋಧರಹಿತೇ

ತಂ ಕಲ್ಮಾಷಪುಚ್ಛಂ ಕೃಷ್ಣಪಾಂಡುರಪುಚ್ಛಂ .
ಆಶು ಶೀಘ್ರಂ ಜಂಭಯ ಸ್ವವೀರ್ಯೇಣ ವೀರ್ಯವಂತಂ ಕುರುಷೇ .
ಔಷಧೀನಾಂ ಪಶುಭ್ಯೋ ಬಲಪ್ರದತ್ವಾತ್ .
ಕಲ್ಮಾಷೋ ರಾಕ್ಷಸೇ ಕೃಷ್ಣೇ ಕಲ್ಮಾಷಃ ಕೃಷ್ಣಪಾಂಡುರೇ ಇತಿ ವಿಶ್ವಃ .
ಕೇದಾರೇಶ್ವರಸ್ಯ ಮಹಿಷರೂಪತ್ವಾತ್ಪುಚ್ಛವತ್ವಾ ಸಂಭವತಿ .
ಬಭ್ರುಶ್ಚ ಬಭ್ರುಕರ್ಣಶ್ಚನೀಲಾಗಲಶೀಲಾಃ ಶಿವಃ .
ಪಶ್ಯ ಸರ್ವೇಣ ನೀಲಶಿಖಂಡೇನ ಭವೇನ ಮರುತಾಂ ಪಿತಾ ..
ವಿರೂಪಾಕ್ಷೇಣ ಬಭ್ರುಣಾ ವಾಚಂ ವದಿಷ್ಯತೋ ಹತಃ .
ಸರ್ವನೀಲಶಿಖಂಡೇನ ವೀರ ಕರ್ಮಣಿ ಕರ್ಮಣಿ ..
ಬಭ್ರುಃ ಕೃಚಿದವಯವೇ ಪಿಂಗಲವರ್ಣಃ .

ಬಭ್ರುಕರ್ಣಃ ಪಿಂಗಲವರ್ಣಕರ್ಣಃ . ನೀಲಾಗಲಶೀಲಾಃ ಶಿವ ಇತ್ಯತ್ರ
ನೀಲಗ್ರೀವಶ್ಚ ಯಃ ಶಿವ ಇತಿ ಪಾರೋ ಯುಕ್ತಃ . ಪಿತೇತಿ .
ತೃತೀಯಾರ್ಥೇ ಪ್ರಥಮಾ ಪಿತೃತ್ಯರ್ಥಃ . ಅಥ ವಾಚಂ ವದಿಷ್ಯತಃ ಪಿತಾ
ದೇಹಿಮಾತ್ರಸ್ಯ ಜನಕೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ ಯೇನೇಶ್ವರೇಣ ಹತಸ್ತಂ ತ್ವಂ ಪಶ್ಯೇತ್ಯನ್ವಯಃ .
ಹೇ ವೀರ ಕರ್ಮಣಿ ಕರ್ಮಣಿ ವಿಹಿತನಿಷಿದ್ಧರೂಪೇ .
ಇಮಾಮಸ್ಯ ಪ್ರಾಶಂ ಜಹಿ ಯೇನೇದಂ ವಿಭಜಾಮಹೇ .
ನಮೋ ಭವಾಯ ನಮಃ ಶರ್ವಾಯ ನಮಃ ಕುಮಾರಾಯ ಶತ್ರುವೇ ..
ನಮೋ ನೀಲಶಿಖಂಡಾಯ ನಮಃ ಸಭಾಪ್ರಪಾದಿನೇ ..
ಇಮಾಮಸ್ಯ ಜನಸ್ಯ . ಪ್ರಾಶಂ ಪೃಚ್ಛತೀತಿ ಪ್ರಾಟಾಂ ಪ್ರಾಶಂ
ಪ್ರಚ್ಛಿಕಾಂ ವಾಚಂ . ಜಹಿ ವೇದವಿಹಿತಂ
ನಿಷಿದ್ಧಕರ್ಮವಿಷಯಂ ಸಂಶಯಂ ನಿರಾಕುರ್ವಿತ್ಯರ್ಥಃ .
ಯೇನ ಕರ್ಮಣೇದಂ ಜಗದ್ವಿಭಜಾಮಹೇ ಕರ್ಮಭೂಮಿಭೋಗಭೂಮಿರೂಪೇಣ
ವಿಭಕ್ತಂ ಕುರ್ಮಹೇ . ಕುಮಾರಾಯ ಕಾಲಾನಭಿಭೂತಾಯ ಸ್ಕಂದರೂಪಾಯ ವಾ

ಶತ್ರುವೇ ಸಂಹರ್ತೇ . ಸಭಾಪ್ರಪಾದಿನೇ
ಸಭಾಂ ಪ್ರಪದ್ಯತೇ ತಚ್ಛೀಲ ಸಭಾಪ್ರಪಾದೀ ತಸ್ಮೈ ಸಭ್ಯಾಯೇತ್ಯರ್ಥಃ .
ಯಸ್ಯ ಹರೀ ಅಶ್ವತರೌ ಗರ್ಧಭಾವಭಿತಃಸರೌ .
ತಸ್ಮೈ ನೀಲಶಿಖಂಡಾಯ ನಮಃ ಸಭಾಪ್ರಪಾದಿನೇ
ನಮಃ ಸಭಾಪ್ರಪಾದಿನ ಇತಿ .. 3..
ಇತ್ಯರ್ಥವೇದೇ ನೀಲರುದ್ರೋಪನಿಷತ್ಸಮಾಪ್ತಾ .. 18..
ಅಶ್ವತರೌ ಈಷದೂನಮಶ್ವತ್ವಂ ಯಯೋಸ್ತಾವಶ್ವತರೌ ಗರ್ಧಭಾದಶ್ಚಾಯಾಂ
ಜಾತೌ . ಅಭಿತಃಸರಾವಭಿತಃ ಸರತ ಇತ್ಯಭಿತಃಸರೌ ಗರ್ಧಭೌ ವರ್ತೇತೇ .
ಯಥಾ ಪುರುಷೋತ್ತಮಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ನೀಲಮಾಧವೋಽಧಿಷ್ಠಾತ್ಯೈವಂ
ಕೇದಾರಕ್ಷೇತ್ರಸ್ಯ ನೀಲರುದ್ರಃ . ದ್ವಿರುಕ್ತಿಃ ಸಮಾಪ್ತ್ಯರ್ಥಾ .. 3..
ನಾರಾಯಣೇನ ರಚಿತಾ ಶ್ರುತಿಮಾತ್ರೋಪಜೀವಿನಾ .
ಅಸ್ಪಷ್ಟಪದವಾಕ್ಯಾನಾಂ ನೀಲರುದ್ರಸ್ಯ ದೀಪಿಕಾ .. 1..
ಇತಿ ನಾರಾಯಣವಿರಚಿತಾ ನೀಲರುದ್ರೋಪನಿಷದ್ದೀಪಿಕಾ ಸಮಾಪ್ತಾ .. 24..

Encoded and proofread by Sunder Hattangadi

pdf was typeset on August 30, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

